

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 kwietnia 2022 r., wydanym w sprawie o sygn. akt V GRz 25/21, Sąd Rejonowy w Elblągu w punkcie pierwszym zatwierdził układ przyjęty w dniu 20 grudnia 2021 r. przez wierzycieli dłużnika M. L. prowadzącego gospodarstwo rolne pod nazwą Gospodarstwo Rolne (...) w restrukturyzacji z siedzibą w B., o następującej treści:

W uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu prowadzonym w trybie przepisów prawa restrukturyzacyjnego oraz ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami (...) 19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem (...) 19 (Dz. U. z 2020 r., poz. 1086, dalej zwana Ustawą) w stosunku do dłużnika M. L. prowadzącego gospodarstwo rolne pod nazwą Gospodarstwo Rolne (...) w restrukturyzacji, PESEL (...), NIP (...), REGON (...) z siedzibą w miejscowości B. (...), (...)-(...) S. zawarto układ w przedmiocie restrukturyzacji zobowiązań dłużnika poprzez podział wierzycieli na grupy, a w obrębie grup poprzez restrukturyzację w następujący sposób:

Grupa 1 – wierzyciele będący bankami lub instytucjami pożyczkowymi zabezpieczeni na majątku dłużnika prawami rzeczowymi, którym przysługują wierzytelności powyżej 50.000,00 zł.

Restrukturyzacja wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo na majątku dłużnika nastąpi poprzez spłatę 100% wierzytelności głównej (kapitału) wraz z odsetkami i należnościami ubocznymi w 144 równych miesięcznych ratach, płatnych w ostatnim dniu roboczym miesiąca, poczynając od jedenastego miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu.

Grupa 2 – wierzyciele będący bankami lub instytucjami pożyczkowymi niezabezpieczeni na majątku dłużnika prawami rzeczowymi.

Restrukturyzacja wierzytelności niezabezpieczonych rzeczowo na majątku dłużnika nastąpi poprzez spłatę 70% wierzytelności głównej (kapitału) wraz z odsetkami i należnościami ubocznymi w 108 równych miesięcznych ratach, płatnych w ostatnim dniu roboczym miesiąca, poczynając od jedenastego miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu; umorzenie w całości odsetek od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania; umorzenie 30% należności głównej (kapitału).

Grupa 3 – wierzyciele handlowi niezabezpieczeni na majątku dłużnika prawami rzeczowymi, którym przysługują wierzytelności powyżej 30.000,00 zł.

Restrukturyzacja wierzytelności niezabezpieczonych rzeczowo na majątku dłużnika nastąpi poprzez: spłatę 50% wierzytelności głównej (kapitału) wraz z odsetkami i należnościami ubocznymi w 24 równych miesięcznych ratach, płatnych w ostatnim dniu roboczym miesiąca, poczynając od jedenastego miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu; umorzenie w całości odsetek od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania; umorzenie 30% należności głównej (kapitału).

Grupa 4 – wierzyciele będący bankami lub instytucjami pożyczkowymi zabezpieczeni na majątku dłużnika prawami rzeczowymi, którym przysługują wierzytelności poniżej 50.000,00 zł.

Restrukturyzacja wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo na majątku dłużnika nastąpi poprzez spłatę 100% wierzytelności głównej (kapitału) wraz z odsetkami i należnościami ubocznymi w 60 równych miesięcznych ratach, płatnych w ostatnim dniu roboczym miesiąca, poczynając od jedenastego miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu.

Grupa 5 - wierzyciele handlowi niezabezpieczeni na majątku dłużnika prawami rzeczowymi, którym przysługują wierzytelności poniżej 30.000,00 zł.

Restrukturyzacja wierzytelności niezabezpieczonych rzeczowo na majątku dłużnika nastąpi poprzez spłatę 100% wierzytelności głównej (kapitału) wraz z odsetkami i należnościami ubocznymi w 24 równych miesięcznych ratach, płatnych w ostatnim dniu roboczym miesiąca, poczynając od jedenastego miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu.

W punkcie drugim postanowienia Sąd Rejonowy stwierdził, że podstawę jurysdykcji wyłącznej sądów polskich stanowi art. 3 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) (...) z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. Urz. UE L. 2015.141.19, ze zm.), a postępowanie ma charakter główny w rozumieniu Rozporządzenia.

Sąd pierwszej instancji ocenił, że nie zachodzą okoliczności z art. 165 ust. 1 p.r. Zdaniem tego Sądu nie sposób było się również zgodzić z zastrzeżeniami wierzyciela P. Banku Spółdzielczego w K., do których ustosunkował się dłużnik. W ocenie Sądu Rejonowego brak było podstaw do uznania, że propozycje układowe przedstawione przez dłużnika są rażąco krzywdzące dla wierzyciela, który głosował przeciwko układowi i zgłosił zastrzeżenia, przez co art. 165 ust. 2 p. r. nie miał na kanwie niniejszej sprawy zastosowania. W treści uzasadnienia zaznaczono, że pozostali wierzyciele oddali głos za przyjęciem układu i nie zgłosili zastrzeżeń co do przedstawionych propozycji układowych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy na podstawie art. 15 ust. 1 Ustawy w zw. z art. 165 p. r. a contrario zatwierdził układ przyjęty w dniu 20 grudnia 2021 r. przez wierzycieli dłużnika M. L. prowadzącego gospodarstwo rolne pod nazwą Gospodarstwo Rolne (...) w restrukturyzacji. W punkcie II. sentencji Sąd Rejonowy wskazał, że podstawę jurysdykcji wyłącznej sądów polskich stanowi art. 3 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) (...) z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz.Urz.UE.L.2015.141.19, ze zm.), a postępowanie ma charakter główny w rozumieniu Rozporządzenia.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł wierzyciel - P. Bank Spółdzielczy w K., zaskarżając je w zakresie punktu pierwszego i zarzucając mu naruszenie:

- a) art. 165 ust. 1 p. r. poprzez zatwierdzenie układu pomimo, iż jest oczywiste, że nie zostanie on wykonany;
- b) art. 165 ust. 2 p. r. pomimo, że warunki układu są rażąco krzywdzące dla wierzycieli z grupy 1 i 2 w związku z rozłożeniem ich należności odpowiednio na 12 i 9 lat.

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżący wierzyciel wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu pierwszej instancji i odmowę zatwierdzenia układu oraz zasądzenie od dłużnika na rzecz wierzyciela kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wierzyciela nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd odwoławczy podziela i przyjmuje za własne ustalenia poczynione w sprawie przez Sąd Rejonowy, jak również wyrażoną przez ten Sąd ocenę prawną, bez potrzeby ich ponownego przytaczania.

Stosownie do treści art. 165 ust. 1 ustawy Prawo restrukturyzacyjne, Sąd odmawia zatwierdzenia układu, jeżeli narusza on prawo, w szczególności jeżeli przewiduje udzielenie pomocy publicznej niezgodnie z przepisami, albo jeżeli jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. Domniemywa się, że jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany, jeżeli dłużnik nie wykonuje zobowiązań powstałych po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego. Przepis ten nie znalazł zastosowania w niniejszej sprawie, bowiem żadna z wymienionych przesłanych bezwzględnych nie zaktualizowała się. Sąd natomiast może odmówić zatwierdzenia układu, jeżeli jego warunki są rażąco krzywdzące dla wierzycieli, którzy głosowali przeciw układowi i zgłosili zastrzeżenia (ust. 2 powyższego przepisu).

Jak wynika z oceny nadzorca sądowego w przedmiotowej sprawie, dłużnik swoje przedsiębiorstwo prowadzi w sposób niezakłócony, przeprowadzając liczne działania restrukturyzacyjne mające na celu poprawę jego

sytuacji ekonomicznej i spłatę wierzycieli na warunkach określonych w propozycjach układowych, jak również zaspokojenie bieżących potrzeb bytowych rodziny. Ponadto dłużnik wykazuje zamiar wdrożenia jeszcze innych działań restrukturyzacyjnych, umożliwiających mu spłatę wierzycieli w jak najszerszym zakresie, bez konieczności ogłoszenia upadłości.

Zaznaczyć należy, że podnoszona przez skarżącego wierzyciela kwestia niewykonalności planu restrukturyzacyjnego wobec nieprzyjęcia układu żony dłużnika – A. L. pozostaje bez związku dla możliwości wykonania układu przez dłużnika. Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie, prognozy finansowe na najbliższe 5 lat dłużnika wraz z żoną wskazują znaczną rezerwę finansową, co powoduje domniemanie, że dłużnik będzie posiadał środki finansowe na wykonanie planu i prawdopodobieństwo zrealizowania układu jest wysokie. Z treści sprawozdania nadzorca sądowego wynika także, iż dłużnik w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego w pełnym zakresie wywiązywał się ze swoich obowiązków, wypełniał zalecenia składane w trybie nadzorczym, przekazywał wszelkie wymagane informacje i dokumenty, a nadto w trakcie postępowania stan przedsiębiorstwa nie uległ pogorszeniu ani nie został umniejszony. Opisaną postawę dłużnika można określić jako dającą rękojmię wykonania układu przyjętego na zgromadzeniu wierzycieli.

W ocenie Sądu odwoławczego brak jest podstaw do uznania, że propozycje układowe przedstawione przez dłużnika są rażąco krzywdzące dla wierzyciela, który głosował przeciwko układowi i zgłosił zastrzeżenia. Podkreślić należy również, że pozostali wierzyciele oddali głos za przyjęciem układu i nie zgłosili zastrzeżeń co do przedstawionych propozycji układowych. Zastrzeżenia nie zostały również zgłoszone przez wierzycieli, którzy wstrzymali się od głosu. Powyższy stan rzeczy pozwala więc na stwierdzenie, iż wspomniane propozycje nie są rażąco krzywdzące.

P. (...) w K. wskazuje w zażaleniu, iż 12-letni okres spłaty jest rażąco długi w relacji do przewidywanego okresu dochodzenia należności w drodze postępowania egzekucyjnego i upadłościowego. Należy jednak w tym miejscu podkreślić, że zgodnie z treścią art. 3 p.r. celem postępowania restrukturyzacyjnego jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami. Odwoływanie się więc przez skarżącego do możliwości szybszego uzyskania należności w drodze upadłości lub postępowania egzekucyjnego stoi w sprzeczności z celem postępowania restrukturyzacyjnego.

Niezrozumiałym dla Sądu Okręgowego jest fakt wywodzenia przez skarżącego wierzyciela twierdzenia, iż warunki spłaty wierzytelności są rażąco krzywdzące nie tylko co do grupy I, ale co do grupy II, która nie obejmuje swym zakresem tego wierzyciela. Co istotne i znamienne, obydwaj wierzyciele wchodzący w skład grupy II opowiedzieli się „za układem”, czyli nie podzielają stanowiska i obaw skarżącego.

Zauważyć należy, że P. Bank Spółdzielczy w K. jest jedynym wierzycielem, który oddał głos przeciwko układowi. W ocenie Sądu odwoławczego głos jednego wierzyciela przeciwko układowi nie powinien być nadrzędny nad głosami pozostałych wierzycieli, opowiadających się „za układem”, jak również celami postępowania restrukturyzacyjnego oraz słusznymi interesami dłużnika.

Mając na uwadze powyższe oraz dzieląc w całości rozważania poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zażalenie wierzyciela podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł w sentencji postanowienia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. i art. 209 Prawa restrukturyzacyjnego.

SSO Mirosław Tułodziecki SSO Jolanta Safader-Skwarlińska SSO Dariusz Kardaś